

IZVJEŠTAJ O RADU DRUŠTVA OD 2002. DO 2003. GODINE

DAJANA ŠAŠKOR
Put Plokita 19
21000 Split, HR

SKUPŠTINA DRUŠTVA

Redovita Skupština Društva prijatelja kulturne baštine u Splitu održana je 6. lipnja 2002. g. u dvorani Multimedijalnog kulturnog centra u Splitu. Nakon pozdravne i uvodne riječi predsjednika Društva, u kojoj se on osvrnuo na tridesetogodišnji rad, značenje i ulogu Društva u Splitu, te utjecaj Društva na osnivanje sličnih društava izvan Splita, podneseni su izvještaji o radu i financijskom poslovanju Društva, te izvještaj Nadzornog odbora, kao i planovi Društva u sljedećem razdoblju. Izvještaji su jednoglasno prihvaćeni, nakon čega su dane razrješnice dotadašnjem Predsjedništvu i Nadzornom odboru. Izabrani su novi članovi Predsjedništva: Zvonimir Barišić, Leonilda Begonja (dopredsjednica), Doris Božanić, Josip Brajević, Ivo Dužević, Karlo Grenc, Ivan Hrgović, Franko Oreb, Ljubica Ostoić, Perislav Petrić (dopredsjednik), Mara Pilković, Stanko Piplović, Desanka Pocrnić, Ante Sapunar (predsjednik), Dajana Šaškor, Ante Tukić i Helga Zglav-Martinac, te Nadzornog odbora: Desanka Buličić, Lada Kuzmić i Anka Mornar.

IZLETI

16. ožujka 2002. *Salona* (stručni vodič Bosiljka Bezić, d. i. a.)
6. travnja 2002. *Kaštela, Bijaći, Trogir, Seget Donji* (stručni vodiči: Mario Kljajić, prof., i Sanja Viculin)
25. - 28. travnja 2002. *Mljet* (stručni vodič Marija Nodilo)
12. svibnja 2002. *Obilazak marjanskih crkvice i ostalih znamenitosti od Sv. Jere do Sv. Nikole južnom šetnicom* - u sklopu proslave Dana Marjana (stručni vodič Perislav Petrić, prof.)
19. listopada 2002. *Međugorje, izvor Bune i Mostar* (stručni vodiči: Leonilda Begonja, prof., i Bosiljka Bezić, d.i.a.)
23. - 27. svibnja 2003. *Osijek, Siget, Pečuh, Mohač, Vukovar, istočna Slavonija* (stručni vodiči: Grgur Marko Ivanković, prof., i Eva Filaković)
24. - 28. listopada 2003. *Istra - Pula, Rovinj, Novigrad, Umag, Brijuni, Vodnjan, Pazin, Grožnjan, Motovun* (stručni vodiči: Branka Biluš i Ivan Matejčić)
13. studenoga 2003. *Šibenik – stara povijesna jezgra* (lokalni stručni vodiči)

IZDAVAČKA DJELATNOST

Dvogodišnje izvještajno razdoblje bilo je vrlo uspješno u izdavačkoj djelatnosti Društva jer su objavljena 4 izdanja:

- Stanko Piplović: *Alois Hauser u Dalmaciji*

Radi se o stručnoj knjizi u kojoj je opširno obrađeno djelovanje austrijskog arhitekta i konzervatora Aloisa Hausera, koji je istraživao i restaurirao važnije graditeljske spomenike Dalmacije, među kojim pothvatima je najznačajnija vrlo složena restauracija zvonika splitske katedrale (1890.-1908.).

- *Kulturna baština br. 31*

U prvom planu časopisa obilježeno je trideset godina rada Društva prijatelja kulturne baštine u Splitu, udruge građana osnovane 1971. g. "s ciljem upoznavanja, predstavljanja, promicanja, publiciranja i općenito očuvanja svekolike kulturne baštine". Slijedi 18 članaka o povijesti i kulturnom naslijeđu Splita iz pera dugogodišnjih suradnika ovog časopisa; društvene vijesti i bibliografija o spomeničkoj baštini Splita za 1999. i 2000. godinu.

- *Bibliografija radova Frane Barasa 1951.-2001.*

Bibliografijom je dat pregled knjiga, znanstvenih i preglednih članaka, feljtona, kritika, ogleđa, izjava, putopisa, dnevnika, prijevoda, scenarija i javnih predavanja Frane Barasa o istraživanjima kulturne i političke prošlosti Splita i Dalmacije.

- *Bibliografija radova Arsena Duplančića 1979.-2001.*

Bibliografijom su obuhvaćene monografske publikacije, znanstveni i stručni članci, bibliografije, indeksi, pregledi, osvrti i bilješke u kojima je autor sabrao rezultate istraživanja prošlosti Splita, Makarske, Klisa, Kaštela, Solina i Palagruže.

PREDAVANJA

U izvještajnom razdoblju zbog organizacijskih poteškoća, održana su samo dva predavanja:

22. ožujka 2002.

Tonči Burić, kustos MHAS-a: *U povodu 1150. obljetnice Trpimirove darovnice*

18. rujna 2003.

Perislav Petrić, prof: *Crkva sv. Luke*
(predavanje za udrugu Matejuška)

MARULIĆEVI DANI

U sklopu manifestacije *Marulićevi dani*, i u ovom razdoblju Društvo je 22. travnja po tradiciji obilježilo svoj dan i spomen na oca hrvatske književnosti prigodnim postavljanjem spomen-vijenaca na grob Marka Marulića u crkvi sv. Frane na Obali.

GRADITELJSKO NASLIJEĐE

Društvo je u tijeku 2002. i 2003. godine izrazilo svoje stavove o aktualnim pitanjima uređenja grada.

U travnju 2002. sudjelovali smo na javnom skupu građana Gradskog kotara Varoš o Marjanu, tj. o potrebi da ga se sačuva od sve jačeg ugrožavanja izgradnjom sa svih strana, osobito s južne.

5. studenoga 2002. Društvo je Komisiji Grada Splita za imena ulica i trgova te za spomenike dalo svoj prijedlog za odabir zaslužnoga Splićanina čije bi poprsje bilo postavljeno na postamentu u sjeveroistočnom dijelu splitskog Parka Josipa Jurja Strossmayera, Đardina. Društvo je predložilo da na tom mjestu bude postavljeno poprsje zaslužnoga splitskog skladatelja Ive Tijardovića (te da drugom prilikom na suprotnoj strani parka bude postavljeno i poprsje skladatelja Jakova Gotovca) čime bi se nastavila tradicija postavljanja spomenika splitskih umjetnika u parkove.

Prilikom preuređenja bivšeg poslovnoga prostora *Liposti* u Domalduvoj ulici, Društvo je, uz suglasnost Arheološkog muzeja, Konzervatorskog odjela i investitora, predložilo da se na ulazu u preuređeni prostor postavi originalni kameni portal crkve sv. Marije de Taurello. Prijedlog je prihvaćen, pa je portal postavljen u siječnju 2003. g. kao trajni spomen na starohrvatsku crkvu sv. Marije de Taurello iz 11. stoljeća, u čijem je sklopu u 13. stoljeću utemeljen i benediktinski ženski

samostan. Portal dugi je niz godina bio čuvan u Arheološkom muzeju, a Društvo je motiv portala u izvedbi slikarice Cate Dujišin koristilo na svojim novogodišnjim čestitkama.

Uključujući se u raspravu *Slobodne Dalmacije* o tome treba li popločati splitsku Rivu, Društvo je u veljači 2003. izrazilo svoj stav po kojem bi bilo dobro da Riva, po uzoru na svjetske gradske trgove i šetnice bude popločana bijelim kamenom umjesto asfaltom, ali uz uvjet da bude onemogućen prilaz svim motornim vozilima, kao i postavljane pozornice i sličnih montažnih objekata koji Rivu već dugi niz godina sve više i više okupiraju. Osim o ljudskom faktoru, trebalo bi voditi računa i o tehničko-prirodnim elementima, kao npr. o stručnom i pomnom odabiru i obradi kamena, koji ne bi smio pucati zbog izloženosti morskoj vodi i slično.

U tijeku ožujka 2003. u Konzervatorskom odjelu u Splitu bila je priređena izložba o programskom rješenju uređenja Trga Gaje Bulata na koje je Društvo imalo niz primjedaba (za kuću Jelaska, bedem, vrh Marmontove ulice ponuđena su neprihvatljiva urbanistička rješenja, a ne programski prijedlozi).

Društvo je u lipnju 2003. Konzervatorskom odjelu izrazilo nezadovoljstvo zbog postojećeg rješenja preuređenja poslovnice Splitske banke na Peristilu po kojemu su stupovi i sjecište antičkih ulica Carda i Decumanusa ostali potpuno skriveni od pogleda unutar banke, zbog neodgovarajućih tamnih stakala, vjetrobranskih vrata i bankomata.

Člankom *Kako zacijeliti kaverne u staroj splitskoj jezgri* objavljenom u prilogu *Forum Slobodne Dalmacije* 15. lipnja 2003., Ante Sapunar je iznio stavove Društva u vezi s obnovom stare gradske jezgre, tj. ponuđenog Projekta aktiviranja prostornih resursa jezgre u funkciji njezine obnove. Podsjetio je da je kroz svoj godišnjak *Kulturna baština* koji neprekidno izlazi od 1974. g. Društvo iz pera poznatih stručnjaka i znanstvenika ponudilo 250 članaka vezanih za tu temu, a 19. broj časopisa u cijelosti je posvećen splitskoj povijesnoj jezgri. U članku su ukratko obrazloženi stavovi Društva o problemima uređenja jugoistočnog dijela Palače, o premještanju Etnografskog muzeja u srce Palače, Carrarinoj poljani, bedemu Cornaro, Ribarnici, Trgu Gaje Bulata i bastionu Priuli zaključujući kako "za njihovo rješavanje ne treba nikakve

mistifikacije, nego spustiti loptu na zemlju i nastojati pomoći bez podmetanja nogu, kako bi se na osnovi mišljenja struke i prosudbi svih onih koji mogu i imaju što reći došlo do optimalnih i najbezbolnijih rješenja za svaku neuralgičnu točku stare splitske jezgre, s napomenom da u ovom slučaju ne trebaju stručnjaci iz širokog svijeta, internacionalni natječaji i eksperti UNESCO-a."

Dana 2. studenoga 2003. Društvo je postavilo faksimil kamenog križa na starom splitskom spomen-groblju Sustipan. Zahvaljujući financijskoj potpori Grada Splita i Turističke zajednice Grada Splita, križ je izradila klesarska radionica MGM Marović iz Mravinaca prema izvorniku koji je uklonjen prilikom destrukcije groblja Sustipan 1959.-1962. godine. Križ je blagoslovio župnik Meja fra Petar Džida, a prigodnu riječ u ime Društva održao je Ante Sapunar, koji je naglasio da su "ciljevi vraćanja križa na Sustipan višestruki: 1. da stoji kao vjerna kopija onog porušenog i kao podsjetnik na druga dva već ranije srušena, a podignuta na spomen kužne epidemije 1784. godine; 2. spomen je na oko 30.000 Splicišana koje prekriva sustipanska zemlja, ali i za sve one pokojnike koji su stoljećima ukapani na tridesetak mjesta uzduž i poprijeko splitskog poluotoka, a ostadoše bez ikakvih konfesionalnih insignija. Odatle je u postamentu križa uklesana nezavršena rečenica *U spomen pokojnicima Sustipana i Splita ...*; 3. da se postavljanjem ovog križa sustipanski prostor prestane profanirati i degradirati ... i postane metafizički prostor na otvorenom za okupljanje, kontemplaciju, komemoraciju i odavanje počasti svim pokojnicima."

Želeći obilježiti 1700. obljetnicu grada Splita, Društvo je pokrenulo akciju za postavljanje skulpture *Kontinuitet* akademskog kipara Šime Perića na jednoj od lokacija novog dijela Splita. Svoju podršku postavljanju skulpture dalo je nekoliko poznatih kulturnih i znanstvenih djelatnika, a izradit će je splitsko brodogradilište.

OSTALE AKTIVNOSTI

Dana 15. studenoga 2002. godine održana je sjednica Gradskog vijeća Splita prigodom 120. obljetnice pobjede narodnjaka na općinskim

- Listopad 2002.   Predavanje *Novije gradnje i uređenja franjevačkog samostana u Makarskoj*
- Hrvati u Trstu, Trst
    Predavanje *Povjerenstvo za ribarstvo u Trstu*
- Studeni 2002.   - Nijemci i Austrijanci u hrvatskom kulturnom krugu, Osijek
    Predavanje *Visoki časnici austrijske ratne mornarice*
- Travanj 2003.   - Njega gradskog prostora, boje u gradu, vještina uređenja cvjetnjaka, Zadar
    Predavanje *Cvijeće na prostorima Dalmacije u 19. stoljeću*
- Listopad 2003.   - Dani Cvite Fiskovića, Trogir
    Predavanje *Arhitektura renesanse u Splitu i redizajn Peristila*
- Listopad 2003.   - Nijemci i Austrijanci u hrvatskom kulturnom krugu, Osijek
    Predavanje *Dalmatinski namjesnici*
- Studeni 2003.   - 300. obljetnica rođenja fra Josipa Banovca, Šibenik
    Predavanje *Dobra franjevačkog samostana u Sinju u 18. stoljeću*